

Onderzoek naar alternatieve technieken voor de bestrijding van herinplantziekte bij fruitbomen

P-4

Johnny Visser¹, Gerard Korthals¹ en Marcel Wenneker²

¹ Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Akkerbouw, Groene Ruimte en Vollegrondsgroenten; e-mail: gerard.korthals@wur.nl

² Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Fruit; e-mail: marcel.wenneker@wur.nl

Op zandgronden vormt herinplantziekte of bodemmoetheid een van de grootste problemen bij de herinplant van appelbomen. Een van de veroorzakers van deze herinplantziekte is het wortel lesieaaltje *Pratylenchus penetrans*. Om het gebruik en de afhankelijkheid van chemische middelen te verminderen zijn alternatieve bestrijdingsmethoden gewenst.

Op een appelperceel, waar bij herinplant bodemmoetheid werd geconstateerd, is een meerjarige veldproef aangelegd. Na rooien van de aanplant zijn op het een hectare grote perceel zeven verschillende behandelingen aangelegd: *Tagetes* (afrikaantje), *Tagetes* + biologische grondontsmetting, Japanse haver (*Avena strigosa*) + late biologische grondontsmetting, biofumigatie met Sarepta-mosterd, compost, zwarte braak en natte grondontsmetting (controlebehandelingen). Het effect van de verschillende behandelingen wordt getoetst op de aaltjesbesmetting (2008) en op de groei en productie van appelbomen na herinplant (2009-2011).

NemaDecide, bundeling van kennis en ervaring uit onderzoek en praktijk

P-5

Hetty Regeer¹, Aaldrik Venhuizen¹, Fokko Prins¹, Thomas Been², Corrie Schomaker², Leendert Molendijk³, Marien Winters⁴, Henk Folkers⁵, Jaap Poortinga⁶, Jan Aalbers⁷ en Jan Luimes⁸

¹ Agrifirm, Meppel

² Plant Research International, Wageningen.

³ Praktijkonderzoek Plant en Omgeving, Lelystad

⁴ Agrico Research, Bant

⁵ Averis, Valthermond

⁶ HZPC, Joure

⁷ Van Rijn Handelsmaatschappij, Emmeloord

⁸ NAK AGRO, Emmeloord

NemaDecide is een aaltjesadviesstelsel voor alle aardappelteelers, zowel voor de teler van pootaardappelen als voor de teler van zetmeel- en consumptieaardappelen. In NemaDecide is alle beschikbare kennis op het gebied van aaltjes verwerkt, zowel kennis van onderzoekinstellingen als kennis van aardappelhandelshuizen, fabrikanten van gewasbeschermingsmiddelen en bemonsterende instanties. In het programma zijn stochastische modellen opgenomen voor schade, populatiedynamica en distributiepatronen. Voor de parameterisatie van deze modellen zijn de resultaten van recent en oud onderzoek opnieuw geanalyseerd en zijn kansverdelingen toegekend aan de parameters. Alleen wetenschappelijk gefundeerde resultaten zijn gebruikt. Deze zullen worden gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften.

NemaDecide vertaalt een bemonsteringsuitslag in een perceelsbesmetting. Hierbij wordt kennis over bemonsteringsmethoden gecombineerd met kennis over verspreiding van aaltjes door de bouwvoor en met kennis over populatieontwikkeling in relatie tot aaltjesdichtheid, relatieve vatbaarheid van het geteelde ras en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Bemonsteringsuitslagen kunnen handmatig worden ingevoerd of automatisch worden opgehaald via een internetverbinding.

NemaDecide geeft inzicht in het effect van maatregelen op de kans op een besmetverklaring, van belang voor telers van uitgangsmate-

POSTERS

riaal. Zetmeel- en consumptieaardappelteilers krijgen ondersteuning bij de inschatting van de schade door aaltjes en van de kosten en de baten van verschillende teeltmaatregelen. Besmettingshaarden, populatieontwikkeling en schade worden door NemaDecide gevisualiseerd. Met het programma kan bepaald worden wat de optimale raskeuze is voor een perceel, als meer rotaties vooruit wordt gekeken. Met die kennis kunnen kwekers de beschikbaarheid van pootgoed beter plannen. Bovendien kunnen gewasbeschermingsmiddelen doelgericht en beter onderbouwd worden ingezet.

NemaDecide bevat een zeer uitgebreide rassenlijst met informatie over vrijwel alle, in Nederland geteelde, aardappelrassen. Er kan eenvoudig een selectie worden gemaakt op basis van handelduis en/of op basis van raseigenschappen.

In NemaDecide 1 is alle kennis over aardappelsysteeltjes opgenomen. Het programma wordt voortdurend geoptimaliseerd en uitgebreid met nieuwe kennis. In NemaDecide 2 wordt ook kennis beschikbaar gemaakt over de niet-cystevormende aaltjes *Pratylenchus spp.* en *Meloidogyne spp.*

Zowel NemaDecide 1 als NemaDecide 2 is het resultaat van een samenwerking van acht markt- en onderzoekspartijen. Bij de ontwikkeling wordt nauw overleg gevoerd met teeltadviseurs, aardappelhandelshuizen, gewasbeschermingsmiddelenproducenten en bemonsteringsinstaties.

Het project wordt medegefinancierd door het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, UILN-N/Kompas, het ministerie van LNV en de Rabobank.

POSTERS